

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यः, द्वितीयवर्षम् (साहित्यम्) (प्रथमपत्रम्)

प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

आचार्यः, द्वितीयवर्षम् (साहित्यम्) - प्रथमपत्रम्

विषयः - रसगङ्गाधरः (प्रथमाननम्)

पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 02 x 20 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. जगन्नाथेनोक्तं काव्यप्रयोजनं किम् ?
2. रमणीयता नाम का ?
3. प्रतिभा नाम का ?
4. प्रतिभायाः कारणद्वयं लिखत ।
5. उत्तमोत्तमकाव्यस्य लक्षणं किम् ?
6. काव्यप्रकाशकारस्य मध्यमकाव्यलक्षणं किम् ?
7. 'काऽपि कादम्बिनी' इत्यस्य कोऽर्थः ?
8. ध्वनिः कतिविधः अस्ति ?
9. लक्षणामूलो ध्वनिः कतिविधः ?
10. का नाम चर्वणा ?
11. ताटस्थेन रसप्रतीतौ को दोषः ?
12. 'रसप्रतीतिः शाब्दी' इत्यत्र का विप्रतिपत्तिः ?
13. आचार्यभरतस्य रससूत्रं किमस्ति ?
14. महाभारते कः प्रधानः रसः ?
15. रसाः कति संख्याकाः सन्ति ?
16. स्थायिभावानां कथं स्थायित्वम् ?
17. अनुभावस्य किं लक्षणम् ?
18. शृङ्गारः कतिविधः ?

19. रौद्ररसस्य स्थायिभावः कः ?
20. उत्तमे नरे कीदृशो हासः ?
21. कस्मिन् ध्वनौ क्रमः न लक्ष्यते ?
22. नाट्यशास्त्रग्रन्थस्य कर्ता कः ?
23. शृङ्गारस्य कैः रसैः साकं विरोधः नास्ति ?
24. अनौचित्यं कतिविधम् ?
25. प्रसादगुणप्रयोज्या चित्तवृत्तिः का ?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. रसगङ्गाधरस्य मङ्गलश्लोकं व्याख्यातु।
2. पण्डितराजाभिमतं काव्यलक्षणं निरूपयत ।
3. जगन्नाथाभिमतं काव्यकारणं लिखत ।
4. जगन्नाथस्य उत्तमकाव्यलक्षणं सदलप्रयोजनं सोदाहरणं व्याख्यातु ।
5. मध्यमकाव्यस्य किम् उदाहरणम् विवेचयत ।
6. भट्टनायकमते भरतोक्तं रससूत्रं व्याख्येयम् ।
7. शृङ्गाररसस्य विभावानुभावव्यभिचारिभावाः निरूपणीयाः ।
8. मम्मटभट्टस्य काव्यलक्षणं जगन्नाथोक्तरीत्या खण्डयतु ।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. आचार्याभिनवगुप्तसम्मतं रसस्वरूपं निरूपयतु।
2. रसेषु विरोधाऽविरोधयोर्विचारः निरूपयतु ।
3. पण्डितराजमतेन गुणस्वरूपं विशदयत ।
4. जगन्नाथमतेन काव्यभेदान् प्रदर्श्य उत्तमोत्तमकाव्यं लक्षयतु ।

Filename: Acharya 2nd year 1st paper Sahitya
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/14/2023 9:26:00 PM
Change Number: 91
Last Saved On: 12/3/2023 11:34:00 AM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 979 Minutes
Last Printed On: 12/3/2023 11:34:00 AM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,245 (approx.)
Number of Characters: 7,100 (approx.)